

smereh vedno dalje v Perzijo in ogrožujejo Tebris, glavno mesto severne Perzije.

Na ostalih bojiščih nobene spremembe.

Žene na vojsko gredo.

Uresničuje se načrt, da bodo Angleži uvrstili ženske med vojake. Pod vodstvom gospe Castelreath so izurili 4 stotnije žensk za vojaško službo in sicer za znamenilsko službo, za voditeljice letal in v kuhinji.

Razne politične vesti.

Dne 9. septembra se je vršilo na Dunaju pod predsedstvom zunanjega ministra Buriana posvetovanje avstrijskih in ogrskih ministrov o gospodarskih vprašanjih, zlasti kako preskrbeti prebivalstvo z živili. Kakšni sklepi so se storili, še ni znano. — Zastopniki severnih držav, Danske, Švedske in Norveške, se zberejo dne 19. septembra v Kristijaniji zopet k posvetovanju o skupnih zadevah. Tlači jih Angleška, ker jim omejuje trgovino. — Bolgarski kralj Ferdinand se je mudil v nemškem glavnem vojnem stanju, čemur pripisujejo veliko politično in vojaško važnost. — Turški vrhovni vojni poveljnik in ob enem vojni minister Enver-paša se je mudil v avstrijskem glavnem vojnem stanju, kjer se je sešel z maršalom nadvojvodom Friderikom in načelnikom generalnega štaba generalom Konrad-Hecendorffom. Iz avstrijskega glavnega stana se je odpeljal Enver-paša v nemški stan. — Nemci si snujejo novo stranko, ki jo bodo imenovali „nemško delovno skupnost“. Pristopilo ji je že 41 poslancev, večinoma mestni zastopniki. Sedaj bodo v nemškem državnozbornem klubu „Nationalverband“ tri močne svobodnomislelne skupine: agrarna stranka, radikalna stranka in „delovna skupnost“. Da bi se naredila iz vseh treh strank ena edina, ki so jo mislili imenovati „Arbeitspartei“, se je ponesrečilo.

Ogrsko-hrvatski sabor.

Nadaljujemo poročilo o dogodkih v ogrsko-hrvatskem državnem zboru, ki ga objavljamo na prvi strani.

V seji dne 12. septembra naznani finančni minister Teleski, da je nujno potrebna sprememba združnega zakona. Upa, da se ta sprememba kmalu uresniči.

Ker je za prihodnjo sejo dne 13. septembra določeno, da se nadaljuje posvetovanje o predlogu grofa Andrassyja, ki zahteva sklicanje delegacij, vstane grof Tisza in prosi, da se govorniki ozirajo na izredno važne narodne in državne koristi, ki bi znale škodo trpeti. Govorniki naj opustijo vse, kar bi si mogli nasprotniki razlagati kot slabost. Prihiti, da so sovražniki že dosedajne govore o zunanji politiki izrabljali na ostuden način v svoje namene. Ministrski predsednik je pripravljen, dovoliti tajne seje, ako bi hoteli govorniki govoriti o stvarih, ki ne prenašajo javnosti.

Zopet opozarjamo, da so oni, ki hočejo sedaj naenkrat kot strokovnjaki govoriti o naši zunanji politiki in armadnem vodstvu, samo Madžari. Poslušci drugih narodnosti, ki ne spadajo med gospodujočo narodnost, so modrejši ter v sedanjih, ravno za Ogrsko nevarnih časih ne blebetajo o stvarih, ki jih naši sovražniki izrabljajo za svojo javnost.

Naše žrtve za domovino.

Dne 13. julija je izdahnul na italijanskem bojišču v okolici Arsiera-Asiaga vrli mladenič iz Vučje vesi na Murskem polju Anton Sever, zadet dva dni poprej od kosa granate v trebuh in v prsi. Po poročilu svojega tovariša Hrastnika je trpel grozne bolečine. Dne 3. septembra pa je po petmesečni skrajno mučni bolezni udano zaspal za večno mladenič Matija Potrč, kolarski mojster. Bil je zelo marljiv in spreten delavec. V vojaški delavnici v Gradcu se je prehladil in lotila se ga je sušica, ter ga priklenila na bolniško posteljo. Zadnje mesece je bil mučenik v polnem pomenu besede. Edina tolažba mu je bila, da sta mu sestra in mati tako lepo stregli. — V ruskem vjetništvu v Taškentu je dne 20. maja umrl posestnik Franc Ros, doma iz Vučje vesi na Murskem polju. Kmalu po mobilizaciji je prišel v Przemysl, od tam pri predaji v rusko vjetništvo, kjer je zaradi slabe hrane jel telesno pešati. Zapušča ženo in 5 malih otrok. Vsega skupaj je izgubila Vučja ves že 7 mož-mrtvih. — V ruskem vjetništvu je meseca aprila 1916 umrl przemislski bratolec Henrich Šerbinek, bivši gostilničar v Spielfeldu. Rajni je bil iz znane vrlonarodne Šerbinkove rodbine v Svečini. — Na italijanskem bojišču je padel posestnik Janez Mikl, doma iz Selnice ob Muri. Bil je naš zvest naročnik. — Na laškem bojišču je dne 18. junja padel 37letni orožniški stražmojster Franc Senčevič od Sv. Tomaža pri Ormožu. Padli je bil odlikovan s srebrno kolajno I. vrste in zaslužno vojno svetinjo na traku železnega

križa. Senčevič je bil zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja“. — Naš naročnik Josip Munda nam piše: Darovali so življenje na žrtvenik domovine dne 15. avgusta v cvetu mladosti pridni mladeniči Ivan Miklaužič od Sv. Tomaža pri Ormožu, Josip Vrisk od Novcecerkve pri Celju in Iv. Čuš iz Dornove pri Ptuj. — Dne 2. avgusta je padel na južnem bojišču naš naročnik desetnik Jožef Puklavec, doma iz Sardinja pri Veliki-Nečelji. Bil je odlikovan z malo srebrno hrabrostno kolajno. — Majhna okolica Košena v župniji Sv. Vid pri Planini je dala na žrtvenik domovine že 7 mož in mladeničev. Med njimi so: M. Pajek, Alojzij Šesko, Anton Tanšek, Ivan Kladič, Jakob Mraz, Ivan Zelič in Jakob Skoberne. — Iz Leskovca se nam piše: Na italijanskem bojišču so padli iz Velike Varnice: Merc Jakob dne 6. junija na gori Boskon, Kožel Jožef dne 11. junija; iz Trdoboja: Vidovič Jožef, sin leskovskega občinskega predstojnika. Za vsem jih je dosedaj padlo 33 iz naše župnije. Odlikovan je Jožef Milošič iz Velikega Okiča s srebrno svetinjo in Matevž Bračič iz Spod. Leskovca. — Županu v Dramljah je na laški fronti padel sin Jernej, vdovi Znidaršič sin Matija, Cimermanek sin Martin, Županec sin Jožef, v Razboru posestnik Jakob Čmok. — Padel je častne smrti na južnem bojišču dne 16. junija vrl-naroden in delaven posestnik iz Skornega pri-Smartnu ob Paki Franc Bizjak. Za njim žaluje žena in 4 majhni otroci, kakor tudi nam ostane v vednem spominu, ki smo ga poznali. — Posestnikova sina Jurij in Janez Habinger, doma iz Ploderšnice pri Sv. Jakobu, sta šla k Bogu po zaslužno plačilo. Zadetata sta bila oba od laške granate. Bila sta pridna slovenska junaka. — Iz južnega bojišča je dne 1. septembra prišla žalostna vest, da je Skvore Filip od 87. pešpolka, doma iz Sodinec pri Veliki Nečelji, dne 28. julija bil težko ranjen od granate in je vsled dobljenih ran na prevozu v bolnišnico umrl. Dne 15. julija je še pisal zadnjič svojemu bratu, da je zdrav in je še želel „Slovenskega Gospodarja“. Kot krojaški pomočnik je bil delj časa v Mariboru in Gradcu. Ostal je vedno zvest svojemu narodu. Star je bil še le 23 let. — Padel je dne 6. junija poddesetnik Janez Sušnik kot junak na gori Boskon na Laškem. Zadet je bil od sovražne krogle v glavo. Star je bil še le 20 let. Njegovo truplo je blagoslovljeno in pokopano na vojaškem pokopališču istotam. Doma je bil iz Smarja pri Svečini. — Padel je dne 15. avgusta junaške smrti za domovino narednik pionirskega oddelka Ivan Tratnik, doma iz Zadržetja v Savinjski dolini, zadet od laške granate. Bil je takoj mrtev. — Na severnem bojišču je umrl junaške smrti Lovro Mulec iz Oseka, župnika Sv. Trojica v Slov. gor. Skoro leto dni je bil na bojnem polju čil in zdrav. Dolgo so čakali onemogli stariši obvestila. Pričakali ga so in glasilo se je: „Vaš sin-odinec je mrtev.“ Rajni Lovro je bil tih, miren in kremenit značaj. Bil je eden najboljših delavskih odbornikov Mladeniške Zveze in tretjredne skupina. — Še le sedaj se je izvedelo, da je v ruskem vjetništvu dne 10. maja 1916 nemila smrt zopet pobrala hrabrega junaka in branitelja Przemysla Valentina Purgaj, posestnika v Gornjem Dolu pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Rajni je rad čital „Slovenskega Gospodarja“. Purgaj je menda slutil, da se nikdar več ne povrne k svojim domačim. Rekel je, ko se je poslavljaj od svoje družine in vzel svoj črno-barvan kovčeg: „Glejte! Tukaj je moja mrtvaška rakev.“ Bil je vrl mož! — V enem tednu so došla v Dobje tri žalostna poročila: V boju proti Rusom je padel junaške smrti 42letni gospodar Franc Planko, iz Paridola, oče treh malih otrok. V istem času je padel 40letni gospodar Jakob Arzenšek iz Jele, oče štirih malih otrok, najmlajši je 1 teden star. Oba sta bila dne 15. avgusta pokopana v Pacieznici blizu Stanislava. Kakor sta bila dobra sosed v življenju, sta si tudi tovariša po smrti. Dne 31. avgusta pa je padel v boju proti Lahom Franc Hercog, mladenič. Naknadno je prišlo še poročilo, da je od lanske Velike noči pogrešani mladenič Franc Guček lani meseca aprila padel v boju proti Rusom. Dosedaj nam je vojska iz župnije pobrala že 35 mož in mladeničev.

Vsem padlim slovenskim junakom naj bo Bog ljubezniv plačnik!

Tedenske novice

Za novega vojaškega poveljnika v Sarajevu je imenovan podmaršal Ervin pl. Matanovič, bivši poveljnik v Gradcu.

Za vojnega kurata je imenovan č. g. Bogdan Lendovšek, kaplan v Vojniku pri Celju.

V katoliško cerkev je bil sprejet dne 20. avg. t. l. 15letni protestantovski mladenič Rihard Rapoš iz Prevalj na Koroškem. Pri slovesnem obredu so bili ljudje do solz ganjeni.

Slovenski starši, dajte svoje otroke v slovenske šole! Čas je tukaj, ko se je treba staršem odločiti, kam bodo dali svoje otroke v šolo. Ta korak je vevaležen za otroke kakor tudi za starše. Letos bodo večinoma matere odločevale, kam bodo šli otroci v šolo, ker so očetje na bojiščih. Obračamo se do vas, slovenske matere in vas prosimo, da pri izbira-

nju šol pred vsem vprašate svoje ljubeče materinsko srce, ali bo vaš otrok v šoli, v katero ga vpišete, tako vzgojen, da bo ostal v poznejšem življenju zveste ne samo sv. veri, ampak tudi maternemu slovenskemu jeziku in da bo ostal poštenjak skoz in skoz. Slovenski starši, posebno ve slovenske matere, vedite, da peljete otroka, ko ga vodite prvokrat v šolo, v kovačnico njegove časne in večne sreče!

Spomnite se dijaških kuhinj! V naša mesta je zopet prišlo mnogo nadarjenih dijakov, za katere pa s' rši ne morejo tako skrbeti, kakor bi morali. Draginja in pomanjkanje živil bo marsikateri brihtni slovenski glaviči otežkočila učenje. Blaga slovenska srca, obračamo se do vas z milo prošnjo: Spomnite se dijaških kuhinj v Mariboru, Celju in Ptuj! Veliko dobro delo storite celemu slovenskemu narodu, ako pripomorete revnemu slovenskemu dijaku vsaj do skromnega kosilca. Kdor more, naj daruje v ta namen živila ali pa denar. Še v poznih letih se bodo sedanjí dijaki hvaležno spominjali darovalcev, ki so jim v teh trdih časih pripomogli do končanja študij.

V srednje šole! Mnogo staršev se ne more odločiti, ali bi dali svojega sinčka v srednjo šolo ali ne. Kot prijatelji našega ljudstva svetujemo sledeče: Kdor ima več otrok in kdor ima dovolj sredstev, da lahko vzdržuje otroka v mestu, naj da svojega sinčka v gimnazijo ali učiteljsko. Prav resno pa prosimo kmetske starše, naj ne dajo ravno najbolj nadarjenih otrok v srednje šole, ker takih rabi kmetijski stan sam za svoj napredek doma. Tudi pri izbiranju srednjih šol naj bodo starši zelo previdni. Za naše slovenske dečke priporočamo slovensko-nemško nižjo gimnazijo v Celju, slovenske oddelke državne gimnazije v Mariboru in državno učiteljsko v Mariboru. Za dekleta, ki se želijo izobraziti za učiteljice, priporočamo žensko učiteljsko šolo, šolskih sester v Mariboru. Kdor pa bi hotel svojega sina izobraziti v gospodarskih rečeh, naj ga vpiše v deželno kmetijsko šolo v St. Juriju ob južni žel. Na vseh teh zavodih se še bodo gojenci sprejemali, a treba je hiteti, ker se poduk začne že te dni. Žal, da nam ravnanstvo deželne kmetijske šole v St. Juriju ni naznanilo, kedaj se bo pričel pouk na tamošnjem zavodu. — Slovenski narod bo rabil v resnih časih, ki so pred nami, mnogo izobraženih mož v vseh stanovih, radi tega je treba, da skrbimo prav pridno za naraščaj slovenskega razumnštva.

Celjska gimnazija. Vpisovanje v I. razred o. kr. samostojnih gimnazijskih razredov s slovenskim in nemškim učenim jezikom v Celju se bo vršilo dne 16. septembra od 8. do 9. ure dopoldne v poslopiju slovenske gimnazije, v druge razrede pa dne 18. t. m., od 8. do 10. ure dopoldne.

Vpisovanje na ženskem učiteljskem š. šolskih sester v Mariboru. Na cesarja Franca Jožeta I. jubilejnim učiteljskem š. šolskih sester v Mariboru je vpisovanje za šolsko leto 1916-1917 dne 15. septembra od 8. do 12. ure dopoldne. Sprejemni izpit za I. letnik se začne dne 15. septembra ob dveh popoldne, ponavljalni izpiti so pa dne 16. septembra, ob 8 uri zjutraj. Dne 19. septembra je slovesna šolska sveta maša.

Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil stražmojster 3. trenske divizije Karol Korošak od Sv. Jurija ob Ščavnici.

Osem sinov v vojski. V Kozjeku hiš. štev. 28, občine Cersak, živi Magdalena Cvilak, mati devetero sinov, od kojih je osem na bojišču: Karol rojen leta 1877, Janez 1879, Alojzij 1880 (v ruskem vojnem vjetništvu), Ludovik 1881, Rupert 1882, Franc 1883, Rudolf 1884 in Anton 1893; najmlajši sin je sedaj v 17. letu svoje starosti. Podporna komisija je ženi pripoznala postavno določeno podporo 77 vinarjev na dan, kar pa pri sedanjih draginskih razmerah gotovo ne zadostuje in mora žena pomanjkanje trpeti. Vsekakor bi bilo želeli, da bi pristojne oblasti ukrenile potrebne korake, da bi tej zaslužni materi došla izdatna pomoč.

Nagrade za pridne posle. Okrajna glavarstva so naznanila občinskim uradom, da se bodo tudi letos za pridne posle, viničarje in druge uslužbenice iz cesar Franca Jožefove ustanove štajerske hranilnice dajale ustanove. Prošnje se morajo poslati do dne 10. oktobra na okrajna glavarstva. Prošnje se mora priložiti gospodarjevo spričevalo, da prosilec namanj 25 let služi pri enem gospodarju, poselsko knjigo in potrdilo občinskega urada, da je prosilec res omenjeno število let služil pri dotični hiši ali pri enem in istem gospodarju.

Velika nesrečav Trbovljah.

Trbovlje, 9. septembra.

V našem rudniku se je dne 6. t. m., ob 2. uri zjutraj, zgodila grozna nesreča. Goreči plini so zaslačili oddelke rudarjev pri njihovem delu, kojih žrtev so ti postali. Najprej se je govorilo, da so trije rudarji mrtvi, njihovo število pa postaja večje; do 1. ure popoldne so spravili deset nesrečnih žrtev v mrtvašnico, eno položili doma na mrtvaški oder, dve pa v bolnišnico, kjer jima še skušajo rešiti življenje. Ponesrečencev ni mogoče spoznati. Došla rudarska